

Muutokset Forum Historia 2 painetun kirjan 2. painoksessa:

Luku 2

s. 16 poistettu teksti: Tutkijat uskovat, että suurvallat eivät ole lähitulevaisuudessaakaan ajautumassa keskinäisiin konflikteihin.

Lisätty teksti: Myös Venäjän raja-alueilla on käyty useita sotia 2000-luvulla, ja esimerkiksi vuonna 2022 Venäjä hyökkäsi Ukrainaan.

Luku 3

s. 21 muutos kartan tietoihin: Kamerun 1844 → 1884

Luku 4

s. 35 karttaan lisätty Serbia

s. 42 kartan selitystä korjattu: Venäjä vuoteen 1918 → Venäjästä itsenäistyneet alueet. Neuvostoliiton seliteväri korjattu.

Luku 8

s. 85 karttaa lisätty Suomen aluemenetysten kohdalle selitys *Suomelta*

Luku 15

s. 142 lisätty teksti: Välit Venäjän kanssa ovat kiristyneet erityisesti Venäjän hyökättyä Ukrainaan vuonna 2022. Yhdysvallat on tukenut Ukrainaa esimerkiksi taloudellisesti ja toimittamalla aseita. Lisäksi Yhdysvallat on ollut mukana laatimassa voimakkaita taloudellisia pakotteita Venäjää vastaan.

Luku 16

s. 149 lisätty teksti: Yhteisten intressien vuoksi Kiina pidättäytyi arvostelemasta Venäjää eikä asettanut sille pakotteita maan hyökätessä Ukrainaan vuonna 2022.

Luku 17

s. 150 poistettu teksti: (--) ja sillä oli ollut suuri rooli natsi-Saksan kukistamisessa.

s. 150 muutettu teksti: Venäjän lännen välit paranivat ja Venäjästä tuli Naton rauhankumppani (1994). Länsi-Euroopan idealistit olettivat Venäjän demokratisoituvan. → Venäjän suhteet länteen paranivat, ja Länsi-Euroopan idealistit olettivat Venäjän demokratisoituvan.

s. 151 muutettu teksti: Venäjä käytti sotilaallista voimaa. → Muutettu: Venäjä käytti voimapolitiikkaa.

s. 152 korjattu Venäjää käsittelevä tekstiosuus: Ukrainan itäosissa on ollut käytännössä sotatila vuodesta 2014 alkaen. Venäläisten tukemat separatistit muodostivat alueelle omia kansantasavaltojaan, jotka ovat julistautuneet itsenäisiksi. Taisteluja on käyty Ukrainan hallituksen ja separatistien välillä.

Venäjä on syyttänyt propagandassaan Ukrainaa venäläisperäisen väestön kansanmurhasta ja fasistisesta politiikasta. Syytökset olivat vailla todellisuuspohjaa ja niiden tarkoituksena oli oikeuttaa tuleva hyökkäyssota. Talvella 2022 Itä-Ukrainassa olevat Donetskin ja Luhanskin alueet pyysivät tukea Ukrainan sotatoimia vastaan. Tästä Venäjä sai tekosyyntä hyökkäykseensä Ukrainaan.

Venäjän tavoitteena oli estää Ukrainan lähentyminen Euroopan Unioniin ja Natoon. Venäjän sotatoimet kohdistuivat voimakkaasti siviiliväestöön ja esimerkiksi isoja kaupunkeja on pommitettu. Miljoonat ukrainalaiset pakenivat sotaa Eurooppaan ja sota aiheutti suurimman pakolaisvirran sitten toisen maailmansodan. Euroopan unioni ja lukuisat yksittäiset maat asettivat Venäjä kovia taloudellisia pakotteita.

Venäjä osoitti lännelle, että se on valmis pitämään kiinni etupiiriksi katsomastaan alueesta vaikka voimapolitiikalla. Venäjä uhkasi länttä myös ydinaseilla, jos se puuttuu Ukrainan sotaan. Venäjä on käyttänyt varallisuuteensa nähden suhteellisen paljon rahaa armeijansa ja ydinaseidensa kehittämiseen. Toisaalta tämä kaikki on poissa muilta talouden sektoreilta ja nyt Ukrainan sodan myötä tulleet pakotteet ovat vaikeuttaneet maan taloutta entisestään.

Venäjän voimapolitiikka oli ikävä yllätys kansainväliselle yhteisölle, sillä Venäjää tarvittaisiin esimerkiksi ehkäisemään ydinaseiden leviämistä ja edistämään terrorismin torjuntaa. Erityisesti Venäjän ja Euroopan yhteistyötä tarvitaan ympäristöasioissa, ilmastonmuutoksen hillitsemisessä ja Arktisten alueen hallinnassa. Vakaa toimintaympäristö turvaisi yhteistyön.

s. 153 lisätty teksti: (investoida Venäjälle). Ukrainan sota ja sen vuoksi asetetut pakotteet aiheuttivat Venäjän taloudelle suuria ongelmia. Venäjä on hyvin riippuvainen länteen viedystä energiasta saaduista tuloista sekä lännen teknologiasta. Myös ruplan arvon romahtaminen, yritysten vetäytyminen Venäjältä, venäläisten tuotteiden boikointi ja pankkien sulkeminen kansainvälisten pankkijärjestelmien ulkopuolelle vaikeuttivat huomattavasti Venäjän taloutta. Talous kärsi myös sodan aiheuttamista kuluista. s. 153 lisätty teksti: (valtamediaa), ja on pystynyt sen avulla luomaan haluttua kuvaa esimerkiksi Ukrainan hyökkäyssodasta: se on valtion propagandassa "erityisoperaatio rauhan turvaamiseksi". Sodan arvostelu ja sen nimeäminen hyökkäyssodaksi kiellettiin lailla pian hyökkäyksen alettua.

s. 154 muutettu teksti: natsi-Saksasta → kansallissosialistisesta Saksasta

Luku 18

s. 157 korjattu teksti: (Haasteita yhtenäisyydelle aiheuttaa) se, miten Aasiasta ja Afrikasta tuleviin turvapaikanhakijoihin suhtaudutaan. Lisäksi EU:n arvoihin kuuluvaa oikeusvaltioperiaatetta, kuten sananvapautta, rikotaan yleisesti joissakin jäsenmaissa, muun muassa Unkarissa ja Puolassa.

s. 157 lisätty teksti: (sitoutuneet puolustamaan toisiaan jo sitä kautta). Ukrainan sota on kuitenkin yhtenäistänyt Euroopan unionia, ja se sai nopeasti aikaan tuntuvia pakotetoimia Venäjää vastaan. Merkittävää on ollut myös se, että monet EU-maat ovat vieneet aseita sotaa käyvään Ukrainaan. Tätä ei ole aikaisemmin sallittu.

s. 159 lisätty teksti: Japani liittyi Venäjän vastaiseen rintamaan vuonna 2022, tuomitsi sen hyökkäyksen Ukrainaan ja asetti maalle talouspakotteita.

Jakson 6 taitoaukeama

s. 165 lisätty teksti: (esimerkiksi Georgia), Krim ja Ukrainan sota.

luku 20

s. 179 korjattu vuosiluku: 2021 → 2022

luku 22

isompi korjaus kohtaan "Keskinäisriippuvuus ja sen haasteet". ks. pdf

s. 185 korjattu vuosiluku: 2010 luvulla → 2000-luvulla

s. 187 lisätty teksti: (--) ja hyökätessä Ukrainaan (2022)

s. 188 lisätty teksti: (ja ylläpitämistä.) Globaalit yritykset olivat näkyvässä roolissa puolustamassa rauhaa esimerkiksi Venäjän hyökätessä Ukrainaan ja ne vetivät liiketoimintansa pois Venäjältä.

Alueilla, joissa kiistat kärjistyvät sodiksi (--)

Kertausaukeama

s. 191 korjattu teksti: Persianlahden sota 1991, Jugoslavian sisällissota 1990-luku, Somalian, Sudanin ja Ruandan sisällissodat, Afganistanin konflikti 2001-, Irakin sota 2003, Syyrian sisällissota 2011– → USA:n sekaantuminen Lähi-itään ja Afganistaniin, Syyrian sisällissota ja muut arabikevään seuraukset, Venäjän voimapolitiikan konfliktit ja sodat